

TUMÁŠ, ZMRDE (neúplná verze)
drama postmodernity

postavy: Agent 1
Agent 2, bruselští kontroloři
Šéf, ředitel továrny na výrobu tvarglů
Marcélka, jeho sekretářka
Stařec, český Němec, kterému češi ukradli a zneužili recepturu
Číšník

I. dějství - Cesta vlakem

(kupé vlaku, v něm agenti. Za oknem ubíhá krajina, vlak zpomaluje, až zastaví)

hlášení: Stanice Chemnitz... chrchr... Karlmarxstadt... chrchr... Chemnitz...
chrchr... Karlmarxstadt... chrchr... Chemnitz, hlavní nádraží. Auf der
erste Platform ist der spezial top sekret Schnellzug aus Brussel
nach Olmik nicht gekommen. Bitte, steigen Sie nicht an. Ich wird
es nicht wiederholen. Anschluss der Sendung.

(vlak se pomalu dá zase do pohybu - troubení, zvuky vlaku)

Agent 1: Za jak dlouho tam máme být?

Agent 2: Asi za 10 hodin.

Agent 1: Tak to abychom šli zase do jídelňáku.

Agent 2: Ano, jídelní vůz je řazen za lokomotivou.

(agenti odejdou - tma, opona. Ze tmy se ozývají zvuky vlaku a hostiny.)

Agenti: Bringen Sie mich les escargots... Stroganoff... T-bone steak...
tortellini... Gauloises légères... cognac... calvados... armagnac... rotwein
aus Mosel... las olivas... ... *(do ztracena)*

II. dějství - Uvítání

(na scéně kutálka, slavobrána: Vitěte v Holomóci, šéf organizuje)

Šéf: Tož sa nachistéte - huž só tu.

(agenti vystoupí na podium)

Šéf: Tož, Marcelko, spust.

Marcelka: Procházím temným parkem

S vyhlášenou nymfomankou

A pokouším se vypátrat,

Čím je tak vyhlášená

Cestou hovoříme o nejrůznějších svinstvech

Církve & Státu

A tyraniích

Lásky & Nenávisti

Alabastrová ručička ležící naznak

Mění se v tělo vyrobené z mýdla

Pod modrým cikánem

Měsíc maluje plešaté akty

Šéf: Holomócké tvargle - só chotné. *(pauza)* Ba. *(pauza)* Tož, jak huž ste slyšáli, ogaří, vítéte hu nás, v Holomóci, v té naší malé rodinné fabričce. Šak huž sme tu všící natěšené, jak ve nám to tu zkoládujete. A ve ste na to tam u vas v tym Bruselu ňáké machří, co? Tož, habeste vědíli vo tej našej továrně, tak tu založil v lestopadě roku 1789 ňáké Miloš Grün, muj praprapraděd. Zpočátku te tvargle hnětál ručo, jen sam se svó ženó. Takto podomácku vyrobené a dobře vyzráté tvarohové bochánky pak rozváželi na dvókoláku po sósedství. Konkorence byla tehdy veliká, no to véte, te tvargle se chestal každé doma sám, avšak tvargle Miloša a pani Grünových se díky zvláštní, tradiční receptůře, děděné v našem rodu po generace z děda na otce, z otce na syna a ze syna na vnuka, stale záhy vyhledávanó pochótkó. V roce 1848 se Milošův vnuk Marcel Grün zmohl natolik, že si moh dovolit přijat na poloviční úvazek zběhlého podučitele, plukovníka Vávru. Marceli, hudba.

(na malém podiu se objeví Marcel s kytarou a začne zpívat. Za pozadí má výjev z r. 1848)

Marcel: Jen tam buď
A nevelézé votamtud'
Jen tam buď
A nevelézé ven.
Suché tam a mokré ven
A dé nám Pánbu dobré den
Jen tam buď
A nevelézé ven. *(zase zmizí)*

Šéf: O rok pozděš projížděl generál Laudon Holomóci při svém tažení proti Maďarům. Měšťané ho uvétale tvarglema a jemo tak chotnale, že rázně podrtěl Maďare a s vzorkem Grünovic tvarglů se rychle vrátil do Schönbrunnu, kde velmi zachotnale césaři pánu. To léto byle holomócké tvargle v kruzích k&k maschinerei velmi in. Marcel Grün rozšěril vérobu a najal další síly. Jeho syn Anselm pak provoz manufakturizoval. Za první repoblike se výroba zautomatizovala a rodinné podnik vzkvétal. Tehdy továrnu navštívil aji prezident Hácha. Komunistí továrnu znárodnili, ale můj otec Heinrich Grün, maskován jako topič, udržel kontrolu nad rodinným střébrem a na začátku 90. let se v ní zase pevně chopil kormidla a nastópil tak cestu obrody, která se, jak dófáme, završí vstupem tvarglí na evropské trhy.

Agent 1: OK, we will see, jestli ty vaše tvargle jsou EURO enough.

Agent 2: Jestli jsou dost hygienisch.

Oba: Jestli nejsou eklhaft.

Agent 1: Jestli nejsou zuviel klein.

Agent 2: Jestli nejsou zuviel gross.

Šéf: Co je zuviel, to je moc.

Agenti: Brusel... Brusel... Brusel... Brusel...

My jsme hoši z Bruselu

A známe tu jen Marcelu...

Šéf: Marceli, hudba!

(objeví se Marcel s kytarou, hraje, do toho agenti: Brusel... Brusel...)

Marcel: Jen tam buď
A nevelézé votamtud'...

Agenti: My jsme hoši z Unie,
Prachy jsou naše mánie,
Recepturu vyčórujem

A pak ádié.

Brusel... Brusel... Brusel... Brusel...

(agenti odcházejí. Šéf za nima kouká, pak řekne: Ba a odejde taky. Opona.)

III. dějství - Prohlídka továrny

(hlas Šéfa za scénou popisuje dění, na scéně ruce dojí mlíko, hnětou tvaroh atd.)

Hlas Šéfa: Vysoko v horách, uprostřed nedozírných žirných luk a pastvin žijí na zdravém vzduchu kravičky. Chodí po vrcholcích ve velkých stádech a bučí a hrají na zvonce. V těchto spektakulárních podmínkách rodí se v kravských vemínkách mlíčko nejvyšší světové kvality. Zručné dojičky ho pak jemnými tahy laskavě dobývají z jeho sametové skrýše. Za přísného hygienického dohledu je z čerstvého mléka přirozeným procesem připravován prvotřídní tvaroh nejvyšší světové kvality. Ten je pasterizován, hygienicky zabalen a takto se dováží k nám do továrny. Zde je zpracováván především hnětením. To dříve probíhalo ručně, nyní je mají na starosti výhradně stroje. Během tohoto procesu tvaroh dále kořeníme, solíme, mastíme, fermentujeme a za přísných hygienických podmínek necháváme zasmrádnout.

(na scénu vychází Šéf a agenti. Před nimi na talířku leží hrouda tvarohu.)

Agent 2: I što takoje korženíme, solíme, mastíme, fermentujeme?

Šéf: To znamená, že je zde v luftě speciální olomoucké lactobacteria olmucensis grüni, která dává tvarglím jejich nezaměnitelnou chuť a vůni.

Agent 1: A kam vedou tyhle tajné dveře?

Šéf: Ale... to nikdo neví. Te už přes sto let nikdo neotevřel.

Agent 2: Möglich se tam podívat?

Šéf: To... asi nepůjde. My totiž... nemáme od nich klíč. Ano, klíč. Ztratil se.

Agent 2: Aha.

Agent 1: Tak to se asi nix nedá dělat, nicht war?

Šéf: Ano... ne, nedá. Přejete si vidět ještě něco?

Agent 1: Myslím, že to stačí. Že, kolego?

Agent 2: Ano, naprosto.

(agenti zapíchnou do tvarohu vlaječky EU a CE)

Šéf: Pak tedy dovolte, abych vás pozval na hostinu, uspořádanou na vaši počest.

Agent 2: Hostina? Výborně.

Agent 1: Pojdme.

Šéf: Račte, prosím.

(odcházejí ze družného hovoru. Opona.)

IV. dějství - Noční výprava

(dole se otevřou dvířka, v nich proti sobě tváře agentů - masky)

Agent 1: Všiml jste si, kolego?

Agent 2: Všiml, kolego.

Agent 1: Dveře nesou zřetelné známky užívání.
Agent 2: Není na nich ani pavučinka.
Agent 1: Ani smítko prachu.
Agent 2: Klika je ohlazená do blýskava.
Agent 1: A všiml jste si té šňůrky, co měl na krku?
Agent 2: Všiml. Že prý se klíč ztratil.
Agent 1: Něco nám tají.
Agent 2: A to něco...
Agent 1: ... bude asi...
Oba: ... tajná receptúra!
Agent 1: A my se tam pro ni vypravíme.
Agent 2: Ano... ale ... jak se tam dostaneme?
Agent 1: K tomu nám dopomůže tento speciální univerzální standardizovaný bruselský EURO-klíč! *(na ta slova se mezi nimi objeví ruka, držící klíč)*
Agent 2: Pak tedy neváhejme!

(dvířka se zavřou. Otevře se opona - je temná, pustá, bezútěšná. Zní strašidelná hudba.

Ozve se rachocení klíče v zámku a skřípot dveří. Vejdou agenti, sloužící si baterkami.)

Agent 2: Uff... to je puch!
Agent 1: Zde se snad sto let nevětralo.
Agent 2: Že by ten muž přec jen nelhal?

(v koutě se ozve šramot. Když tam agenti posvítí baterkami, ukáže se, že ho způsobuje starý vyzáblý muž s dlouhými bílými vlasy a vousy, v otrhaném šatu, chřestící řetězy)

Stařec: Ó mučitelí! Přicházíš opět, abys mne týral bezcitnými slovy a neustálým vyptáváním? Chceš snad pojíst můj mozek zaživa? Dej mi radš to, oč tě stále žádám! Dej mi smrt! Jedině smrt mi může přinést vysvobození! *(zlomen, pláče)*

Agent 1: Was sagen Sie?

Stařec: Naši!

Agent 2: My nejsme žádní vaši! My jsme agenti z Bruselu a přišli jsme vám to tu celé zkolaudovat!

Stařec: Ach, pánové, pomozte mi! Zachraňte mě! Postavte se za práva slabých a utlačovaných!

Agent 1: A kdo vlastně jste?

Stařec: Já? Jsem Heinrich Grün, majitel této továrny!

Agent 2: Heinrich Grün?

Agent 1: Majitel továrny?

Agent 2: Ale vždyť my jsme mluvili s majitelem továrny.

Agent 1: Ano, ano, s vaším synem.

Stařec: S mým synem? Der... der... der vermerdamnte Bulgar! To není žádný můj syn, to je můj zkurvysyn! Ukradl mi mou továrnu i naši tajnou rodinnou receptúru!

Agent 2: Receptúru?

Agent 1: Was, scheiss, was ist denn los?

Agent 2: Co se, hovno, co se stalo?

Stařec: Víte, to bylo tak. Bylo to roku pětáctýřicátého, zrovna kvetly ty bílé wagnerovy růže tam vzadu u plotu, co voněj po krakowském kmínu... *(bliká NEEEXISTUJE!)*...ehm ... ty jsem já prodával za 150 korun šlahoun, v krámě to bylo 300, 400, teď mi někdo říkal, že snad i 600. Jo, wagnerky, ty byly tehdá věru žádané, Wagner, to byl ostatně velký Němec, Wagner, der grosser Niebelung...

Agenti: *(mlátěj ho)* Sei konkret, Arschloch!

Stařec: Jsem polichocen. Ehm... ehm... inu, jak dím, bylo to v roce jednadvacátém... nebo snad devětatřicátém? Buď jak buď, šel jsem oheď do Vídně svých sto jarních kilometrů... to se šlo aus Olmutz jižně, podél staré silnice, již po léta již vroubí přepůvabné stromořadí... plody jeho zrovna dozrávaly - byly to, tuším, hrušky máslovky a špendlíky, které míval tak rád můj trafikant Jaruš, veterán. Byl vetchý, a velmi vetchý, ten starý veterán války první...

Agenti: *(mlátěj ho)* Milý pane, nehněvejte se prosím na nás, že jsme vás tak dlouho nechali mluvit. *(další rána, děda padne k zemi)*

Agent 1: Je mrtev?

Agent 2: Ne, jen spí.

Stařec: *(mrákotně blábolí)* Mladíka Homera Wellse si v sirotčinci vychovává jako svého nástupce svérázný doktor Lars Ulrich. Předává mu spoustu svých lékařských znalostí, ale mladík odmítá asistovat při ilegálních potratech, kterými doktor Lars Ulrich pomáhá mladým ženám před nešetrnými zásahy Ulrich léčitelek. A tak černochovi nezbyvá, než v zájmu záchrany vlastního života všechny vyvraždit...

(agenti dědka znovu mlátí, ten exne)

Agent 1: Hele, je po smrti.

Agent 2: No jo. V tom případě to, co jsme slyšeli, byla slova umírajícího.

Agent 1: Ano, slova umírajícího mají váhu závěti a vždy se vztahují k jeho nejvlastnějšímu životnímu odkazu. Carl Gustav Jung, Gesammelte Werke 7, seite 526.

Agent 2: Aha. Pak tedy dědek vyžvanil všecko. Počkej, co to říkal? Sirotčinec, mladík Homér, nástupce, doktor, Lars Ulrich, odmítá asistovat, ilegální potraty, Lars Ulrich, nešetrné zásahy Ulrich léčitelek, černocho, vyvraždit...

(dlouhá pauza)

Agent 1: To nedává smysl.

(dlouhá, velmi dlouhá pauza)

Agent 2: Ale dává. Sleduj tok. Sirotčinec - to jistě znamená, že je to v této místnosti. Homér - jde tedy o syrečky. Doktor, bílý plášť - mimořádně ušlechtilá plíseň. Lars Ulrich, bubeník z Metalliky, bude to nářez. Odmítá asistovat znamená, že to nebude bez nebezpečí a musíme k tomu přistoupit s úctou a posvátnou bází. Nástupce, potomek, dědic - na recepturu máme legální a nezdanitelné právo. Černocho - tajemství se skrývá ve tmě.

Agent 1: Ale ovšem. Ilegální potraty - skrývá se přímo v dědkově těle a jak říkal nešetrné zásahy - bude třeba provést torakotomii, protože dědkovo blouznění o životě značí srdce.

Agent 2: Správně. A vyvraždit značí, že když se nám tahle mise nepovede, budeme tu muset všechny pro jistotu vyvraždit.

Agent 1: Kmet hovořil velmi jasně.

Agent 2: Ano, od odhalení českého tajemství a vrcholu naší bruselské kariéry nás dělí již jen vteřiny, to je zřejmé.

Agent 1: Sestři, skalpel, prosím.

(zboku se objeví nůž, jehož se agenti chopí a řežou jím do starcova těla. Gejzír krve.)

Agent 1: Á, tady... tady něco je.

(uprostřed mrtvolky se objevuje syreček)

Agent 2: Ten hutný odér! Ta skvělá barva! Ta famózně houbovitá konzistence!
Agent 1: *(ochutnává přímo z těla)* A ta jemná, lahodná, vyvážená chuť! Račte
okusit, kolego.
Agent 2: Báječné! Toť věru vrchol sýrašského umění!

(nezřízeně se cpou syrečkem. Po chvíli se jim začne dělat mdlo.)

Agent 1: Necítíte nic, kolego?
Agent 2: Je mi... trochu divně. Točí se mi hlava.
Agent 1: Třesou se mi ruce.
Agent 2: Po zádech běhá mráz.

(scéna se začne plnit kouřem, postupně ho přibývá, blikají barevná světla)

Agent 1: Vidím rudě.
Agent 2: Hučí mi v uších.
Agent 1: Třesu se po celém těle.
Agent 2: To ten tvargl!
Agent 1: Asi... byl ... prošlý...

(agenti se potácejí, kouře přibývá. Nakonec propadnou otvorem v podlaze za hrozného řevu. Opona.)

V. dějství - Vize 1953

(na pozadí Gottwald s černou páskou a karafiátem, na scéně rakev a u ní dva balzamáři - agenti. Celé to má mírně hororový a přízračný nádech.)

Agent 1: Ti vole říkám, že Slávisti to zejtra s Bohemkou pěkně proserou.
Agent 2: Houbeles, vole, Plánička je v životní formě. Říkali to v rádiu.
Agent 1: *(po chvíli)* Ty vole, Marie mě teďka pěkně nasrala. Pičovala, že nedostala kytku k MDŽ.
Agent 2: Ty vole, a jak by jí asi mohla dostat, když teď žádný kytky nejsou?
Agent 1: No to sem jí taky řek, hezky vod plic, ne, vole, říkám: Marie, ty krávo, co si myslíš, dyť teďka zemřel soudruh Stalin.
Agent 2: No to je jasný, vole, vona by snad chtěla slavit, když celej národ drží smutek. To moje stará, vole, vod tý doby furt jenom bulí. Prej co s náma bude. A teď, co to seklo i s Klemou, tak tuplem.
Agent 1: Ty vole, poď dát pauzu.
Agent 2: Kojení!

(od stropu sjede flaška rumu. Dlóóóuhé přihýbání.)

Agent 1: Ta píše. Tak na Klemu.
Agent 2: Jojo. Rum von míval rád.
Agent 1: Co dyby si s náma ťuknul?
Agent 2: To by bylo, ty blázne. Popít s prvním dělnickým prezidentem-vosvoboditelem.
Agent 1: No to teda by bylo, ty vole. To bysme byli poslední, s kym by se Klema vožral. Zrovna s náma, vodbornejma pracovníkama ústavu konzervace slavnejch tkání.
Klema z rakve: Hovno, soudruzí!
Agent 2: To je fakt, Gottwald rum nepije. Von spíš vodku, co?
Agent 1: No, to jo.

(daj sami dalšího panáka. Z rakve vypadne ruka. Ještě jednoho. Noha. A do třetice. Flák masa. Agenti doprovázejí pití hláškami: Repete, Do druhý, Šup tam s nim apod. Pak se vrátí k balzamování a vidí tu spoušť.)

Agenti: Co se děje, soudruhu?

Agent 2: Ty vole, eště takovýhle potíže v práci.

Agent 1: Ty vole, ale proč to nemaká? Na Lenina to makalo, na Stalina taky... ale proč to nemaká na Klemu?

Agent 2: A že to všichni byli nějaký lidi!

Agent 1: Ale Klema měl těžší život.

Agent 2: Hele, to je vod něj, ne? Sto roků v kopalně seděl jsem,
Sto roků měštky sem hoblil,
Kolikrát jsem se po vodce,
Kolikrát jsem se poblil?

Agent 1: Aha, ty vole, tak to von asi fakt dost pil.

Agent 2: A před náma, pracovníkama ústavu konzervace slavnejch tkání, se to zatajilo.

Agent 1: A jak my teď, kurva, máme pracovat? Dyk se podivej, von je tím celej nasáklej. Koukni, zmáčkneš a teče z toho stoličná! *(zmáčkne a z rakve začne téct voda)*

Agent 2: A to je v prdeli, kámo soudruhu bratře vodbornej pracovníku. Todle sme pěkně posrali.

Agent 1: Co my? Náš šéf, vole! My za to přece, kurva, nemůžem, že se nám nic neřekne. To by se musela použít ta ruská metoda, ta je na to dělaná!

Agent 2: Ty vole, ale vidíš to? Dyť von už skoro nemá ksicht, vono to zreagovalo nebo co a rozežralo mu to úplně všechno na ksichtě!

Agent 1: Do piči.

Agent 2: Tak dáme rum, ne, abysme přišli na lepší myšlenky.

Agent 1: Nastav! *(pijou)*

Agent 1: Ty vole, ti říkám, že to ty Slávisti s mejma zelenobílejma pěkně proserou.

Agent 2: Si kuř, vole - Plánička je v životní formě, Bohemce kleknul Paroubek, a hlavně, vole - sešivaný, to je síla!

Agent 1: Hele, ale v rádiu říkali, že Plánička má v prdeli koleno.

Agent 2: Ty vole, to je divný. Mně říkali, že je v životní formě.

Agent 1: Ty vole, tak já nevim.

Agent 2: Ty vole, tak to já taky nevim. *(zničeně, unaveně si sednou)*

Agent 1: Tak na zdraví.

Agent 2: Tak na konci studený války v šest večer u Kalicha.

(sedí, čumí, pijou. Zní hymna. Opona se pomalu zavírá.)

VI. dějství - Cesta vlakem zpět

(jako v prvním dějství. Vlak pomalu zastavuje ve stanici. Na lavici v kupé spí oba agenti.)

Hlášení: Stanice Chemnitz... chrchr... Karlmarxstadt... chrchr... Chemnitz... chrchr... Karlmarxstadt... chrchr... Chemnitz, hlavní nádraží. Auf der erste Platform ist der spezial top sekret Schnellzug aus Olmik nach Brussel nicht gekommen. Bitte, steigen Sie nicht an. Ich wird es nicht wiederholen. Anschluss der Sendung.

(agenti se pomalu probouzí, rozhlížejí, jsou mimo)

Agent 2: Ty vole, Franto, kde to sme?

Agent 1: Ich bin kein Franta. Ich bin... ich bin... speciální agent z Bruselu... Pepo.
Agent 2: Aber ich bin auch kein Pepa. Já jsem taky speciální agent z Bruselu... nebo ne?
Agent 1: Kam to jedem... Pepo?
Agent 2: Já... já nevím.
Agent 1: Za jak dlouho tam máme bejt?
Agent 2: Asi tak za 10 hodin.
Agent 1: Tak to abychom šli zase do jídelňáku.
Agent 2: Ano, jídelní vůz je řazen za lokomotivou.

(odejdou. Ozývá se zvuk vlaku a hlasy z jídelního vozu.)

Agent 1: Přineste mi... knedlo-zelo.
Agent 2: A mně svičkovou.
Číšník: Ale... to tu nemáme, pánové. Přáli byste si rostbíf?
Agent 2: Fuj, rostbíf. Tak mi dejte tlačenku.
Agent 1: Nebo utopence.
Číšník: To... to neznám, pánové. Ale máme výborné nadívané hlemýždě.
Agent 1: Ty si strč do prdele.
Agent 2: Tak aspoň pivo. To snad máš?
Číšník: *(s ulehčením)* Ale ovšem. Dáte si Tuborg nebo Heineken?
Agent 2: Jakej Tuborg?
Agent 1: Jakej Heineken?
Agent 2: My chceme Gambáč, vole.
Agent 1: Nebo Staráč.
Číšník: Ale...
Agenti: Cože?

(ozývají se zvuky bitky - rozbíjení nádobí, rány, výkřiky. Postupně vše utichá. Opona.)

VII. dějství - Interview